

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16952/2023
20.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Владета Станковић, адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 418/22 од 03.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 418/22 од 03.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П2 62/21 од 28.06.2022. године, ставом првим изреке, вршење родитељског права над мал. ВВ, рођеном ... године и мал. ГГ, рођеном ... године, одређено је као самостално вршење родитељског права, тако што су мал. деца поверена на чување и васпитање оцу АА, са правом мајке да одржава лични контакт са мал. децом у складу са договором, жељама и потребама мал. деце, што је тужилац дужан да призна и дозволи виђање мајке са мал. децом. Ставом другим изреке, наложено је туженој да на име свог доприноса за издржавање мал. деце плаћа месечно по 12.000,00 динара, што укупно износи 24.000,00 динара, од 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од 13.04.2021. године па убудуће, на рачун заступника деце, оца АА. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев за износ од досуђеног до тражених по 15.000,00 динара по детету. Ставом четвртим изреке, одређено је да се овом пресудом мења пресуда Основног суда у Прокупљу П2 88/16 од 09.02.2017. године и пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 411/17 од 10.10.2017. године. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 418/22 од 03.11.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Прокупљу П2 62/21 од 28.06.2022. године у ставу првом, другом, четвртим и петом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка из става 2. наведеног члана, због којих се овај ванредни правни лек може изјавити, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку на које се ревизијом неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Прокупљу П2 88/16 од 09.02.2017. године мал. деца странака поверена су на самостално вршење родитељског права мајци. Након тога, околности су се промениле у смислу што су мал. ВВ и мал. ГГ 05.04.2021. године самоиницијативно прешле да живе код оца. Центар за социјални рад у Прокупљу, по проведеном поступку доставио је извештај првостепеном суду, наводећи да је тужена рођена ... године, да је ..., да има ... година радног стажа и да је у потрази за запослењем, те да живи у сопственој кући у Тужилац је ... и запослен је. Засновао је нову брачну заједницу у којој има ћерку рођену ... године. Његова садашња супруга запослена је у Мал. ВВ рођена ... године, ученица је ... године Гимназије у ..., а мал. ГГ, рођена ... године, завршава ... разред основне школе и обе су одличне ученице. У очевом домаћинству девојчице се осећају пријатно, осећају припадност, имају емотивно изграђен ближи однос са оцем него са мајком. Обе су се пред Центром за социјални рад изјасниле да желе да живе са оцем, а да са мајком одржавају контакте. Према мишљењу Центра за социјални рад, најбољи интерес малолетне деце је у складу са њиховим жељама, да буду под старатељством оца, а да контакте са мајком одржавају по договору и у складу са жељама и потребама. Првостепени суд је утврдио да су месечне потребе за издржавање малолетне деце по 24.000,00 динара, с обзиром на њихов узраст и све околности у вези са задовољавањем њихових потреба.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одређујући самостално вршење родитељског права, малолетну децу странака поверили на чување и васпитање оцу, са правом мајке да одржава лични контакт са мал. децом у складу са договором, жељама и потребама мал. деце, а тужену су обавезали да доприноси издржавање малолетне деце са по 12.000,00 динара месечно.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије, правилан је закључак другостепеног суда који се односи на вршење родитељског права, донет на основу правилне примене материјалног права, јер је према целокупном стању у списима предмета, имајући у виду извештај Центра за социјални рад, нашао да је у најбољем интересу малолетне деце, у смислу одредбе чл. 6. и 266. Породичног закона и члана 3. Конвенције о правима детета, да вршење родитељског права над мал. децом, која су изразила жељу да живе са оцем, буде поверено оцу. Зато су неосновани ревизијски наводи тужене да одлука о вршењу родитељског права није у интересу малолетне деце, будући да су мал. ВВ и мал. ГГ привржене оцу, да гаје јаке узајамне емоције, при чему је правилно уређен и модел виђања малолетне деце са мајком у складу са договором,

жељама и потребама малолетне деце. Одлучујући о поверавању малолетне деце оцу на вршење родитељског права, као и о одржавању личних односа деце са мајком, правилно је другостепени суд применом одредбе члана 77. ст. 1. и 3. Породичног закона, сагласно члану 61. став 1. Породичног закона уредио начин одржавања личних односа малолетне деце са туженом са којом не живе.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије тужене, правилно су утврђена лична својства и капацитети странака, као родитеља, посебно тужиоца, који је подобан да му се деца повере на самостално вршење родитељског права. Полазећи од налаза и мишљења Центра за социјални рад, правилно је утврђено да су се стекли законом прописани услови за одлуку о поверавању малолетне деце на начин како је то учињено, а с обзиром да и њихово понашање указује на опредељење да живе у породици са оцем. Наиме, најбољи интерес деце подразумева удовољавање на најбољи могући начин њиховим емотивним и развојним потребама. Ово начело има предност пред осталим интересима и првенствено подразумева потребу за сигурном, стабилном и предвидивом околином у којој ће се деца осећати слободно и несметано стицати искуства у дружењу са вршњацима.

Супротно ревизијским наводима тужене, тужилац је имао активну легитимацију за вођење овог поступка. Нижестепени судови су правилно закључили да је тужилац активно легитимисан да захтева да суд одлучи да самостално врши родитељско право над малолетном децом, у ситуацији када родитељи не воде заједнички живот и нису закључили споразум о вршењу родитељског права у смислу члана 77. став 3. Породичног закона и активно легитимисан да захтева самостално вршење родитељског права на основу одредбе члана 264. став 1. Породичног закона. У конкретном случају, реч је о једној парници у којој се одлучује о поверавању деце и начину одржавања односа малолетне деце са другим родитељем и висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља, због чега је у смислу цитираних прописа тужилац активно легитимисан за вођење ове парнице.

Правилном применом одредаба чл. 154, 160. и 161. Породичног закона, супротно наводима ревизије, одлучено је о постављеном захтеву за издржавање деце над којима се врши родитељско право. Наиме, правилно су утврђене месечне потребе деце у складу са њиховим узрастом и стварним потребама, као и материјалне могућности оба родитеља, те је с обзиром на све утврђене околности, правилна одлука суда у односу на обавезу тужене у издржавању малолетне деце.

С обзиром да је при решавању и осталих питања правилно примењено материјално право, при чему су цењени и остали ревизијски наводи, одлучено је као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић